



BEOGRADSKI CENTAR ZA LJUDSKA PRAVA

Kneza Miloša 4, 11000 Beograd, Srbija
Tel/fax (+381 11) 3085 328. E-mail bgcentar@bgcentar.org.rs
www.bgcentar.org.rs

Ljudska prava u očima građana i građanki Srbije

Beogradski centar za ljudska prava u saradnji sa Timom Ujedinjenih nacija za ljudska prava u Srbiji i Ipsos Strategic Marketingom sproveo je, povodom međunarodnog Dana ljudskih prava, istraživanje javnog mnjenja o stavovima i percepciji građana/ki o glavnim pitanjima ljudskih prava u Srbiji.

Istraživanje je dalo veoma upozoravajuće rezultate kada je u pitanju generalni utisak građana/ki o tome u kojoj meri se poštuju ljudska prava u zemlji, ali i kada je u pitanju stepen poznavanja sopstvenih prava kao i vidovima njihove zaštite.

Činjenica da 63% građana smatra da se, u većoj ili manjoj meri, ljudska prava ne poštuju mogući je pokazatelj da je Srbija zemlja u kojoj građani/ke percipiraju da su kršenja ljudskih prava česta pojava. Takođe, većina građana/ki smatra da upravo oni državni organi čija je osnovna nadležnost zaštita ljudskih prava, tužilaštvo i sudovi, u svom radu nisu samostalni i nezavisni i da postupci u kojima mogu da zaštite svoja prava traju neopravdano dugo. Time se gubi svrha zaštite prava i dovodi do nepoverenja građana u državne organe čija je osnovna nadležnost zaštita ljudskih prava.

U prilog tome da institucionalna zaštita i promocija ljudskih prava u očima građana/ki ne dopire do svih segmenata društva govori i podatak da čak 72% građana ne zna da navede nijednu nezavisnu instituciju koja se bavi zaštitom ljudskih prava, kao na primer Zaštitnika građana

Kada su u pitanju konkretna prava, građani/ke su kao najugroženija iz svog ugla naveli pravo na rad i slobodu izražavanja/medija. Od ispitanika koji su naveli da su u poslednjih 10 godina bili žrtve kršenja ljudskih prava skoro 30% je navelo da su u pitanju prava iz radnih odnosa. Posebno zabrinjava da samo 29% ispitanika/ca smatra da u Srbiji ima nezavisnih medija dok sa druge strane čak 74% ispitanika/ca veruje da postoji cenzura štampe.

Rezultati pokazuju da postoji značajno nerazumevanje građana/ki kada je u pitanju položaj pojedinih društvenih grupa. Tako, veoma je izražena razlika u stavovima ispitanika i ispitanica o položaju žena u društvu i njihovog učešća u javnom životu. Kada su u pitanju prava nacionalnih manjina, 64% ispitanika/ca smatra da se njihova posebna prava poštuju, međutim, čak 54% nije znalo da navede nijedno pravo koje se garantuje nacionalnim manjinama u cilju očuvanja identiteta i kulturne posebnosti u Republici Srbiji. Uočljiva je i neusaglašenost u stavovima građana/ki kada je u pitanju položaj LGBTI osoba. Tako samo 23% građana/ki smatra da se ljudska prava ove društvene grupe krše, dok je sa druge strane čak 44% ispitanika/ca istaklo da u Srbiji postoji diskriminacija LGBTI osoba.

Rezultati ovog istraživanja otvorila su brojna pitanja kada je u pitanju položaj ranjivih društvenih grupa i ostvarivanje ljudskih prava građana/ki Srbije. Takođe, ovi rezultati šalju jasan signal donosiocima odluka da se ljudska prava ne smeju svesti samo na procese reformi i puko ispunjavanje indikatora u različitim procesima u kojima se Srbija trenutno nalazi, već da su ona svakodnevni život svih građana i građanki Srbije, a da u ovom trenutku građani i građanke Srbije svoja i prava drugih članova/ca društva percipiraju kao nedovoljno zaštićena. Takođe je važno uzeti u obzir donekle nizak stepen svesti i znanja o sopstvenim pravima, što takođe jeste poziv na dalje ulaganje u ovom pogledu.

**STAND UP
FOR HUMAN
RIGHTS**

#STANDUP4HUMANRIGHTS